

En förtrollande värld

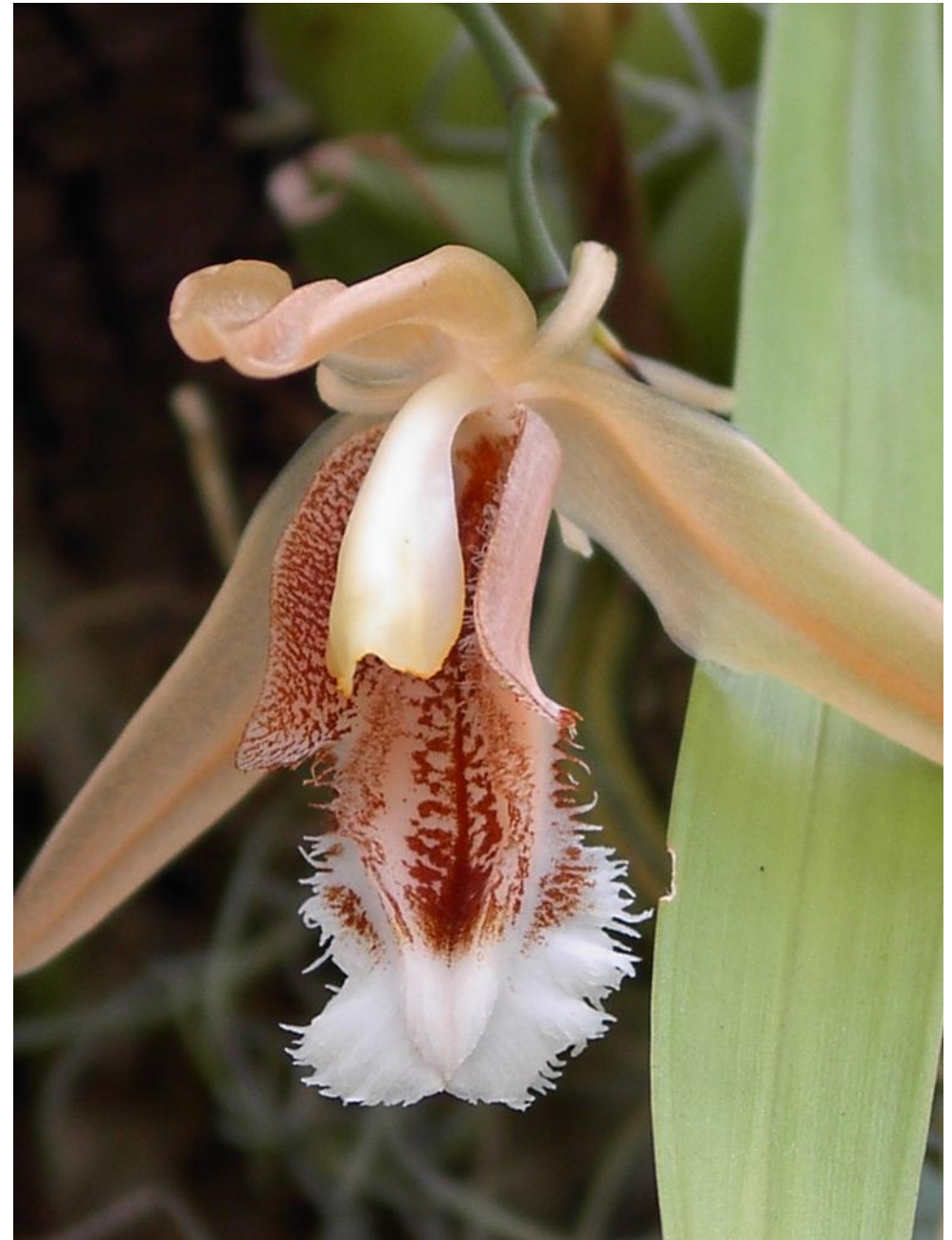
Foto och text Maria Vajta Klamer

Kung Bore höll fortfarande staden i ett hårt grepp och vinden klagade sin envisa klagan när jag denna dag styrde mina steg mot Botaniska trädgården i Göteborg. Föga anade jag vad som väntade mig när den bistra vinterkylan tvingade mig in i kallväxthusen.

”Det sa’ bara klick”, som vår kung uttryckte det en gång i tiden. Jag sögs in i orkidéernas magiska värld och fastnade. Mångfalden av arter, färger, former och dofter samspelade i perfekt harmoni och trollband mig. Alla stod de där, den ena vackrare än den andra, och alla föreföll de säga: ”Se på mig, jag är den vackraste, den stiligaste bland oss alla!”

De nästan kivades om vem som skulle få komma med på bild, så för att inte vålla någon avundsjuka, fotograferade jag dem alla. Inför bildögonblicket rätade de på sig, kammade snabbt till frisyren och kastade en undrande blick om det var bra. De var väl lite fåfänga och flärdfulla, men vem skulle inte vara det om man ägde samma skönhet!

Jag stannade i flera timmar och lyssnade på dem. Den stiliga *Masdevallia veitchiana* berättade om sina hemtrakter i sydöstra Peru, där den växer på marken bland stenar i närheten av berget Machu Picchu. Den långa bara stjälken bar upp en klarröd blomma, som i sin form förde tankarna till en gestalt med ögon som tycktes registrera allt omkring sig. Samtidigt sträckte hennes släkting *Masdevallia schroederiana* ut sina långa armar för att få min uppmärksamhet och när jag vände mig om fick jag syn på de ståtliga *Cymbidium*-hybriderna Alice Williams x Russian Hill och Starbright Pumilum. Arten härstammar från Kina och Himalaya och har antingen stora fylliga blommor som kräver temperaturskillnader mellan dag och natt för att blomma om, eller små blommor som inte är lika kräsna. *Coelogyne speciosa* hade som vanligt glömt att raka sig, men det spelade verkligen ingen roll.

Coelogyne speciosa

Phaius tankervillae

Cattleya hybrid

Paphiopedilum sukhakulii

Dendrobium spectabile

Den spindelformiga *Epidendrum oerstedii* omfattar minst tusen kända arter och växer som epifyt i Sydamerikas tropiska trakter från Honduras till Panama. De långsmala hyllebladen påminde om utsträckta tentakler på väg att gripa tag i sitt byte och de långa tjocka luftrötterna liknade mest lianer. Men hon visade sig vara mycket försynt. Aldrig att hon störde sin värd, utan nöjde sig med att ta upp vatten och näring som rann längs kvistar och stammar.

Så kom jag in till de tropiska och subtropiska orkidéerna som ville ha lite svalare temperaturer. *Cattleya aurantiaca* föreföll lite slarvig i sina milda orangefärgade blommor som spretade lite åt varje håll, men samtidigt var hon så välvårdad. Inför mitt besök hade hon med stor omsorg målat sina läppar med små röda penseldrag – jag förstod först senare att hon alltid gjorde så. Hennes anförvant *Cattleya trianaei* var även hon mycket elegant i sin vita dress med mörkröda accessoarer.

Dendrobium Thwaitesiae

Dendrobium spectabile gjorde verkligen skäl för sitt namn. En skådespelare i full mundering skulle jag vilja säga. Hennes frände *Dendrobium Thwaitesiae* var inte fullt lika våghalsig, men det var alldeles uppenbart att hon mer än gärna solade sig i "Spektas" glans.

Jag skulle få se och förundras över så många fler. Släktet *Paphiopedilum* hade mangrant slutit upp till mötet: *spicerianum*, *insigne*, *gratixiana*, *Harrisianum*, *venustum*, King Artur 'Alexandrinae', *exul*, *javanicum*, *hainanense*, *Pinocchio*, *wardii*, *purpuratum*, *acmodontum*, *tonsum*, *Rosy Down*, *Maudiae*, *sukhakulii* – alla var de långväga gäster från Asien eller hade föräldrar därifrån. Även *Phragmipedium pearcei* hade kommit från Sydamerika.

Men den vackraste av dem alla var *Phaius tankervilleae* som tycktes väl medveten om det uppseende hon väckte. Med sina ornamentala gröna blad stod hon ståtlig och majestätisk i sin storslagna vita och röda skrud. Eller var det ändå inte *Masdevallia veitchiana* som var grannast av dem alla... eller *cattleyorna*...